

Dôvodová správa

Ministerstvo kultúry SR pripravilo pre rok 2006 po prvý krát projekt kultúrnych poukazov ako doplnok systému vzdelávacích poukazov, ktorý bol realizovaný Ministerstvom školstva SR od roku 2004.

Cieľom projektu bolo podporiť prístup žiakov a učiteľov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám, umožniť im bezplatný prístup na zaujímavé predstavenia , podujatia výtvarného, hudobného a kultúrno-spoločenského života organizované štátnymi inštitúciami kultúry , kultúrnymi zariadeniami v pôsobnosti samosprávy, umeleckými združeniami i neziskovými organizáciami.

Zámerom predkladanej informácie je stručne zhodnotenie priebehu a výsledkov realizácie projektu v podmienkach škôl s kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja ako i poukázať na prínosy a slabé stránky tohto projektu, ktoré bude potrebné v prípade jeho opätovnej realizácie v ďalších rokoch na úrovni MK SR zohľadniť.

Spracoval: Mgr.M. Biath

Kultúrny poukaz bolo možné zo strany žiakov a učiteľov v roku 2006 použiť na uhradenie vstupného poplatku v divadlách, galériách, múzeách, knižniciach v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, vyšších územných celkov, mestských a miestnych úradov, ale i v neštátnych kultúrnych inštitúciách v rámci Slovenskej republiky, ktoré sa do projektu zapojili vlastnou registráciou..

.. Košický samosprávny kraj sa do projektu „Kultúrne poukazy“ zapojil na základe súhlasu jeho Zastupiteľstva, ktoré svojim uznesením č. 64/2006 zo dňa 3.apríla 2006 schválilo finančnú spoluúčasť na uvedenom projekte vo výške 5% na ich administratívne spracovanie a na ich realizáciu.

Na základe metodického usmernenia Odboru školstva a kultúry sa do konca mesiaca máj 2006 do projektu „Kultúrne poukazy“ zaregistrovali všetky stredné školy a 19 z celkového počtu 24 organizácií kultúry v pôsobnosti KSK. Účasť v projekte bola dobrovoľná.

Z celkového počtu 417 zaregistrovaných základných a stredných škôl v Košickom samosprávnom kraji sa do projektu zapojilo všetkých 95 stredných škôl v jeho pôsobnosti. Ministerstvo kultúry zaregistrovalo celkom 60 kultúrnych inštitúcií a subjektov prezentujúcich kultúrne aktivity so sídlom v košickom kraji, ktoré sa do projektu prihlásili. Z ostatných kultúrnych inštitúcií sa do projektu zapojili všetky organizácie v pôsobnosti MK SR, mestské kultúrne strediská, občianske združenia, obecné knižnice, divadlá a niekoľko kín.

V roku 2006 navštevovalo školu formou denného štúdia celkom 38 464 žiakov stredných škôl na ktorých pôsobilo 3 348 pedagógov. Celkový počet žiakov základných a stredných škôl zapojených do projektu v kraji bol 126 367. Kultúrne poukazy boli z úrovne MK SR zaslané aj pre 9 890 učiteľov základných a stredných škôl.

V rámci konečného vyhodnotenia projektu „Kultúrne poukazy“ na úrovni MK SR sa konštatuje, že v Košickom kraji bolo do stanoveného termínu / do 15.11.2006 / uplatnených celkom 196 868 kusov poukazov, ktoré umožnili žiakom a učiteľom základných a stredných škôl bezplatnú návštevu kultúrnych aktivít v rámci ponuky jednotlivých kultúrnych subjektov prihlásených a zaregistrovaných v databáze MK SR.

Kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja vyzbierali na základe ročného zúčtovania celkom 47 212 kusov poukazov čo predstavuje príjem finančných prostriedkov do ich rozpočtu v celovej výške 2 360 600 Sk. Najväčší počet celkom 31 652 kusov poukazov získali divadlá. Tento počet predstavuje finančnú hodnotu 1 582 600 Sk čo znamená viac ako 50 % finančných prostriedkov získaných ostatnými inštitúciami v pôsobnosti KSK.

V štatistickom vykazovaní MK SR, ktoré graficky znázorňuje zapojenie škôl a kultúrnych inštitúcií do projektu „Kultúrne poukazy“ sa Košický kraj umiestnil v rámci Slovenskej republiky vo všetkých sledovaných ukazovateľoch na 2. mieste.

Stručné hodnotenie projektu MK SR „Kultúrne poukazy“.

Silné stránky projektu

Realizáciou projektu „kultúrne poukazy“ v podmienkach škôl a subjektov prezentujúcich kultúrne aktivity, ktoré sa do projektu zapojili sa autorom projektu podarilo naplniť hlavný zámer - podporiť vzťah žiakov a pedagógov ku kultúrnym hodnotám

- vytvoriť podmienky pre aktívnu účasť kultúrnych inštitúcií vo výchove a vzdelávaní školskej mládeže

- podporiť konkurenciu medzi kultúrnymi inštitúciami s cieľom zvýšenia kvality ich činnosti a posúdenia reálneho záujmu občanov o kultúrne služby ako aj monitorovať návštevnosť kultúrnych inštitúcií návštevníkmi školskej vekovej kategórie
- i dlhodobejšia realizácia projektu umožní hodnovernejšie monitorovanie kultúrnych potrieb školopovinnnej mládeže

Slabé stránky projektu

- Administratívna stránka spracovania poukazov je zbytočne komplikovaná a náročná na personálne zabezpečenie.
- Proces zúčtovania finančných prostriedkov medzi MK SR, KSK a konečným prijímateľom na základe získaných poukazov je zdĺhavý. Organizácie museli „zálohovať“ svoje vlastné tržby zo vstupného, nakoľko hodnota získaných poukázok bola preplatená neskoro.
- Zo strany MK SR ako vyhlasovateľa projektu absentovalo metodické usmernenie k účtovníctvu súvisiacemu s finančnými prostriedkami získanými za poukazy. Organizácie kultúry v pôsobnosti KSK museli vykázať vo svojom účtovníctve finančné prostriedky za poukazy ako príspevok nie ako tržbu vzhľadom k tomu, že zo strany poskytovateľa finančných prostriedkov išlo o dotáciu.
- V procese registrácie jednotlivých subjektov ponúkajúcich kultúrne služby bolo umožnené prijímať kultúrne poukazy aj kinám, čo považujeme za určitý rozpor s deklarovaným zámerom projektu
 - Poukazy boli z úrovne MK distribuované neskoro, čo obmedzilo časový priestor ich použitia. V prvej fáze sa nepoužívali podľa uváženeho výberu, ale podľa toho, ktorý subjekt prišiel so zaujímavou ponukou ako prvý.
 - Pevne stanovená hodnota poukazu viedla často k tzv. „špekulatívnej“ cenotvorbe vstupného poplatku na kultúrnu aktivitu

Pre rok 2007 Ministerstvo kultúry SR pozastavilo projekt „Kultúrne poukazy“ z dôvodu potreby prehodnotenia jeho kladov a nedostatkov. V tejto súvislosti vyslovujeme presvedčenie, že pred spustením podobného projektu založeného na poukážkovom systéme budú jeho tvorcovia spolupracovať vo väčšej miere s inštitúciami, ktoré sú potencionálnymi prijímateľmi poukazov.

V prílohe /tab.č.1/ uvádzame prehľad počtu uplatnených poukazov podľa jednotlivých organizácií kultúry prehľad o poskytnutých dotáciách z grantového systému MK SR na základe schválených projektov.

Ďalším významným zdrojom príjmov odvetvia kultúry bol v uplynulom roku grantový systém MK SR. Tabuľka č.2 v prílohe prezentuje výšku poskytnutých dotácií Ministerstvom kultúry SR na základe schválených projektov predložených jednotlivými organizáciami. . V rámci grantového systému MK SR bolo v roku 2006 úspešných celkom 20 kultúrnych inštitúcií v pôsobnosti KSK, ktorým bolo schválených celkom 81 projektov v celkovej sume 9 780 900 Sk.